

SUOSITUKSET

NEUVOSTON SUOSITUS (EU) 2020/1475,

annettu 13 päivänä lokakuuta 2020,

koordinoidusta lähestymistavasta vapaan liikkuvuuden rajoittamiseen covid-19-pandemian johdosta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 21 artiklan 2 kohdan, 168 artiklan 6 kohdan ja 292 artiklan ensimmäisen ja toisen virkkeen,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Unionin kansalaisuus antaa jokaiselle unionin kansalaiselle oikeuden vapaaseen liikkuvuuteen.
- (2) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 21 artiklan 1 kohdan mukaan jokaisella unionin kansalaisella on oikeus vapaasti liikkua ja oleskella jäsenvaltioiden alueella, jollei perussopimuksissa määrättyistä ja niiden soveltamisesta annetuissa säännöksissä säädetyistä rajoituksista ja ehdoista muuta johdu. Kyseinen oikeus pannaan täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2004/38/EY⁽¹⁾. Myös Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jäljempänä 'perusoikeuskirja', 45 artiklassa määrätään liikkumis- ja oleskeluvapaudesta. Koska unionin toiminta katsotaan tarpeelliseksi SEUT-sopimuksen 21 artiklassa vahvistetun tavoitteen saavuttamiseksi eikä perussopimuksissa muutoin ole määräyksiä tarvittavista valtuuksista, neuvosto voi hyväksyä säännöksiä, joilla helpotetaan liikkumis- ja oleskeluvapautta koskevien oikeuksien käyttämistä.
- (3) SEUT-sopimuksen 168 artiklan 1 kohdan mukaisesti kaikkien unionin politiikkojen ja toimintojen määrittelyssä ja toteutuksessa on varmistettava ihmisten terveyden suojelun korkea taso.
- (4) Maailman terveysjärjestön (WHO) pääjohtaja julisti 30 päivänä tammikuuta 2020, että koronavirustauti 2019:ää (covid-19) aiheuttavan uuden koronaviruksen maailmanlaajuinen leviäminen on kansainvälinen kansanterveysuhka. WHO arvioi 11 päivänä maaliskuuta 2020, että covid-19 voidaan määrittellä pandemiaksi.
- (5) Jäsenvaltiot ovat toteuttaneet viruksen leviämisen rajoittamiseksi erilaisia toimenpiteitä, joista osa on vaikuttanut unionin kansalaisten oikeuteen liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella. Näitä ovat muun muassa maahantulorajoitukset tai rajan ylittävien matkustajien karanteeniin jäämistä koskevat vaatimukset.
- (6) Neuvosto hyväksyi 13 päivänä helmikuuta 2020 covid-19:stä päätelmät⁽²⁾, joissa se kehotti jäsenvaltioita toimimaan yhdessä ja yhteistyössä komission kanssa oikeasuhteisella ja asianmukaisella tavalla jäsenvaltioiden välisen tiiviin ja tehostetun koordinoinnin kehittämiseksi, jotta voidaan varmistaa kaikkien toimenpiteiden, tarvittaessa myös matkustamista koskevien toimenpiteiden, tehokkuus niin, että samalla turvataan vapaa liikkuvuus EU:ssa, ja varmistaa kansanterveyden optimaalinen suojeleminen.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/38/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella, asetuksen (ETY) N:o 1612/68 muuttamisesta ja direktiivien 64/221/ETY, 68/360/ETY, 72/194/ETY, 73/148/ETY, 75/34/ETY, 75/35/ETY, 90/364/ETY, 90/365/ETY ja 93/96/ETY kumoamisesta (EUVL L 158, 30.4.2004, s. 77).

⁽²⁾ EUVL C 57, 20.2.2020, s. 4.

- (7) Euroopan unionin valtion- tai hallitusten johtajat korostivat 10 päivänä maaliskuuta 2020, että Euroopan on omaksuttava yhteinen toimintatapa suhteessa covid-19-pandemiaan.
- (8) Komissio on maaliskuusta 2020 alkaen hyväksynyt monia suuntaviivoja, ohjeita ja tiedonantoja, joiden tavoitteena on tukea jäsenvaltioiden koordinoituita toimia ja turvata vapaa liikkuvuus EU:ssa covid-19-pandemian aikana (⁷).
- (9) Koska covid-19-pandemia on aiheuttanut ennennäkemättömän terveysuhkan, kansanterveyden suojelusta on tullut sekä EU:n että sen jäsenvaltioiden ensisijainen tavoite. Jäsenvaltiot voivat kansanterveyden suojelun perusteella toteuttaa toimenpiteitä, joilla rajoitetaan henkilöiden vapaata liikkuvuutta unionissa. SEUT-sopimuksen 168 artiklan 7 kohdan mukaan kansallisten terveyspolitiikkojen sekä terveyspalvelujen ja sairaanhoidon järjestäminen ja tarjoaminen ovat jäsenvaltioiden vastuulla, minkä vuoksi ne voivat vaihdella jäsenvaltiosta toiseen. Vaikka jäsenvaltioilla on toimivalta päättää asianmukaisimmista toimenpiteistä kansanterveyden suojelemiseksi, kuten karanteeni- tai testausvaatimuksista, on aiheellista varmistaa tällaisten toimenpiteiden koordinointi, jotta voidaan turvata vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden käyttö ja torjua covid-19:n kaltaisia vakavia rajat ylittäviä terveysuhkia.
- (10) Jäsenvaltioiden olisi vapaata liikkuvuutta koskevia rajoituksia hyväksyessään ja soveltaessaan noudatettava EU:n oikeuden periaatteita, erityisesti suhteellisuus- ja syrjimättömyysperiaatteita. Tämän suosituksen tarkoituksena on helpottaa näiden periaatteiden koordinoitua soveltamista covid-19-pandemian aiheuttamassa poikkeuksellisessa tilanteessa. Sen vuoksi tässä suosituksessa esitettyjen mekanismien soveltamisala ja kesto olisi rajattava tiukasti tämän pandemian johdosta hyväksyttäviin rajoituksiin.
- (11) Tällä alalla käyttöön otettavat yksipuoliset toimenpiteet voivat aiheuttaa merkittäviä häiriöitä, kun yrityksiin ja kansalaisiin kohdistuu monenlaisia toisistaan poikkeavia ja nopeasti muuttuvia toimenpiteitä. Tämä on erityisen haitallista tilanteessa, jossa virus on jo vaikuttanut merkittävästi Euroopan talouteen.
- (12) Tällä suosituksella pyritään lisäämään jäsenvaltioiden välistä koordinoitua harkittaessa vapaata liikkuvuutta rajoittavien toimenpiteiden hyväksymistä kansanterveyteen liittyvistä syistä. Rajoitusten rajaamiseksi vain siihen, mikä on ehdottoman välttämätöntä, jäsenvaltioiden olisi syrjimättömällä tavalla ja mahdollisuuksien mukaan sovellettava rajoituksia ainoastaan sellaisilta alueilta tuleviin henkilöihin, joilla tilanne on erityisen heikko, sen sijaan, että niitä sovellettaisiin kaikkiin koko jäsenvaltion alueelta tuleviin henkilöihin.
- (13) Jäsenvaltioiden koordinoitu lähestymistapa edellyttää yhteisiä toimia seuraavilla keskeisillä aloilla: yhteisten perusteiden ja raja-arvojen soveltaminen, kun päätetään vapaata liikkuvuutta koskevien rajoitusten käyttöönotosta, yhteisesti sovittuihin värikoodeihin perustuvan kartan laatiminen covid-19-tartuntariskistä ja koordinoitu lähestymistapa mahdollisiin toimenpiteisiin, joita voidaan tarvittaessa soveltaa alueiden välillä liikkuviin henkilöihin sen mukaan, millainen tartuntariski kyseisillä alueilla on.
- (14) Tässä suosituksessa esitetyt perusteet ja raja-arvot perustuvat jäsenvaltioiden toimittamiin tietoihin. Euroopan tautienhäikäisy- ja -valvontakeskuksen olisi julkaistava ja päivitettävä viikoittain jäsenvaltioiden toimittamien tietojen perusteella kattavat tiedot ja kartat, joissa esitetään tilanne EU:n alueilla yhteisten perusteiden mukaisesti.

(⁷) Komission suuntaviivat rajaturvallisuustoimenpiteitä varten terveyden suojelemiseksi ja tavaroiden ja välttämättömien palvelujen saatavuuden turvaamiseksi (EUVL C 86 I, 16.3.2020, s. 1), komission suuntaviivat työntekijöiden vapaan liikkuvuuden harjoittamisesta covid-19-epidemian aikana (EUVL C 102 I, 30.3.2020, s. 12), Euroopan komission puheenjohtajan ja Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan yhteinen eurooppalainen etenemissuunnitelma covid-19-rajoitusten purkamiseksi, covid-19-hätätoimenpiteisiin liittyvät komission ohjeet terveydenhuollon ammattihenkilöiden vapaasta liikkuvuudesta ja koulutuksen vähimmäistason yhdenmukaistamisesta (EUVL C 156, 8.5.2020, s. 1), komission tiedonanto Vaiheittaiset ja koordinoitut toimet vapaan liikkuvuuden palauttamiseksi ja sisärajarakastusten poistamiseksi (EUVL C 169, 15.5.2020, s. 30), komission tiedonanto EU:hun suuntautuvaa muuta kuin välttämätöntä matkustamista koskevan väliaikaisen rajoituksen soveltamisen kolmannesta arvioinnista (COM(2020) 399 final), komission ohjeet kausityöntekijöille EU:ssa koronavirusepidemiaan liittyen (EUVL C 235 I, 17.7.2020, s. 1), komission tiedonanto vihreiden kaistojen täytäntöönpanosta terveyden suojelemiseksi ja tavaroiden ja välttämättömien palvelujen saatavuuden turvaamiseksi rajaturvallisuustoimenpiteitä varten annettujen suuntaviivojen mukaisesti (EUVL C 96 I, 24.3.2020, s. 1), komission suuntaviivat rahilentotoiminnan helpottamisesta covid-19-epidemian aikana (EUVL C 100 I, 27.3.2020, s. 1) ja komission ohjeet aluksilla olevien merenkulkijoiden, matkustajien ja muiden henkilöiden terveyden suojelemisesta, kotiuttamisesta ja matkustusjärjestelyistä (EUVL C 119, 14.4.2020, s. 1).

- (15) Epidemiologisen tilanteen kehittyessä komission olisi Euroopan tautienhäikäisy- ja -valvontakeskuksen tuella arvioitava säännöllisesti tässä suosituksessa esitettyjä perusteita, tietotarpeita ja raja-arvoja sekä sitä, olisiko harkittava muita perusteita tai mukautettava raja-arvoja, sekä toimitettava neuvoston tarkasteltavaksi havaintonsa sekä tarvittaessa mahdollinen ehdotus suosituksen muuttamisesta.
- (16) Tämän suosituksen ei olisi katsottava helpottavan vapaan liikkuvuuden rajoitusten hyväksymistä pandemian vuoksi tai kannustavan siihen, vaan sillä pyritään pikemminkin tarjoamaan koordinoitu lähestymistapa tilanteisiin, joissa jäsenvaltioiden on päätettävä tällaisten rajoitusten käyttöönotosta. Päätös vapaan liikkuvuuden rajoittamisesta säilyy jäsenvaltioiden vastuulla, ja niiden on noudatettava unionin lainsäädännön vaatimuksia. Niillä on myös edelleen joustovaraa olla ottamatta rajoituksia käyttöön, vaikka tässä suosituksessa esitetyt perusteet ja raja-arvot täytyisivätkin.
- (17) Vapaan liikkuvuuden rajoituksia olisi harkittava ainoastaan silloin, kun jäsenvaltioilla on riittävästi näyttöä siitä, että rajoitukset hyödyttävät kansanterveyttä, ja kun niillä on perusteltua syytä uskoa, että rajoitukset olisivat tehokkaita.
- (18) Sisämarkkinoihin ja perhe-elämään kohdistuvien häiriöiden rajoittamiseksi pandemian aikana karanteeniin jäämistä ei olisi edellytettävä matkustajilta, joilla on välttämätön tehtävä tai tarve, kuten kriittisiä ammatteja harjoittavilta työntekijöiltä tai itsenäisiltä ammatinharjoittajilta, rajatyöntekijöiltä, kuljetusalan työntekijöiltä tai palveluntarjoajilta, merenkulkijoilta ja pakottavista työ- tai perhesyistä matkustavilta henkilöiltä, ei myöskään rajan eri puolilla asuvilta perheenjäseniltä, jotka matkustavat säännöllisesti.
- (19) Selkeä, oikea-aikainen ja kattava tiedottaminen muille jäsenvaltioille sekä suurelle yleisölle on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan rajoittaa käyttöön otettujen vapaan liikkuvuuden rajoitusten vaikutuksia ja varmistaa ennakoitavuus ja oikeusvarmuus sekä se, että kansalaiset noudattavat rajoituksia,

ON ANTANUT TÄMÄN SUOSITUKSEN:

Yleiset periaatteet

Toteuttaessaan ja soveltaessaan toimenpiteitä kansanterveyden suojelemiseksi covid-19-pandemian johdosta jäsenvaltioiden olisi koordinoitava toimiaan mahdollisuuksien mukaan seuraavien periaatteiden pohjalta:

1. Covid-19:n leviämisen rajoittamiseksi käyttöön otettujen toimenpiteiden, jotka rajoittavat henkilöiden vapaata liikkuvuutta unionissa, olisi perustuttava tiettyihin rajattuihin yleistä etua koskeviin syihin eli kansanterveyden suojeeluun. On välttämätöntä, että tällaisia rajoituksia sovellettaessa noudatetaan unionin oikeuden yleisiä periaatteita, erityisesti suhteellisuus- ja syrjimättömyysperiaatteita. Toimenpiteet eivät näin ollen saisi ylittää sitä, mikä on ehdottoman välttämätöntä kansanterveyden suojelemiseksi.
2. Rajoitukset olisi purettava heti, kun epidemiologinen tilanne sen sallii.
3. Jäsenvaltiot eivät saa soveltaa toisiinsa nähden minkäänlaista syrjintää esimerkiksi siten, että ne soveltaisivat naapurijäsenvaltioonsa suotuisampia matkustussääntöjä kuin johonkin toiseen jäsenvaltioon, jonka epidemiologinen tilanne on samanlainen.
4. Rajoitukset eivät voi perustua asianomaisen henkilön kansalaisuuteen, vaan niiden olisi perustuttava henkilön sijaintipaikkaan tai -paikkoihin saapumista edeltäneiden 14 päivän aikana.
5. Jäsenvaltioiden olisi aina otettava vastaan omat kansalaisensa sekä alueellaan asuvat unionin kansalaiset ja heidän perheenjäsenensä ja helpotettava nopeaa kauttakulkua alueidensa kautta.
6. Jäsenvaltioiden olisi kiinnitettävä erityistä huomiota raja-alueiden, syrjäisimpien alueiden, erillisalueiden ja maantieteellisesti eristyneiden alueiden erityispiirteisiin ja tarpeeseen tehdä yhteistyötä paikallis- ja aluetasolla.

7. Jäsenvaltioiden olisi vaihdettava säännöllisesti tietoja kaikista tämän suosituksen soveltamisalaan kuuluvista asioista.

Yhteiset perusteet

8. Jäsenvaltioiden olisi otettava seuraavat keskeiset perusteet huomioon harkitessaan vapaan liikkuvuuden rajoittamista covid-19-pandemian johdosta:
- 'ilmoitettujen covid-19-tapausten 14 vuorokauden kumulatiivinen määrä' eli uusien ilmoitettujen covid-19-tapausten määrä 100 000:ta henkilöä kohti 14:n viimeksi kuluneen vuorokauden aikana alueellisella tasolla;
  - 'positiivisten testitulosten osuus' eli positiivisten testitulosten osuus kaikista covid-19-tartunnan havaitsemiseksi edellisen viikon aikana tehdyistä testeistä;
  - 'testien määrä' eli covid-19-tartunnan havaitsemiseksi edellisen viikon aikana tehtyjen testien määrä 100 000:ta henkilöä kohti.

Tiedot yhteisistä perusteista

9. Jotta saatavilla olisi kattavaa ja vertailukelpoista tietoa, jäsenvaltioiden olisi toimitettava viikoittain Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskukselle saatavilla olevia tietoja 8 kohdassa mainituista perusteista.

Jäsenvaltioiden olisi annettava nämä tiedot myös alueellisella tasolla, jotta mahdolliset toimenpiteet voidaan kohdentaa alueille, joilla ne ovat ehdottoman välttämättömiä.

Jäsenvaltioiden olisi vaihdettava tietoja noudattamistaan testausstrategioista.

Riskialueiden kartoitus

10. Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskuksen olisi julkaistava jäsenvaltioiden toimittamien tietojen perusteella alueittain jaoteltu kartta EU:n jäsenvaltioista jäsenvaltioiden päätöksenteon tueksi. Kartan olisi sisällettävä myös tiedot Islannista, Liechtensteinista, Norjasta ja, heti kun tilanne sen sallii (*), Sveitsin valaliitosta. Alueet olisi merkittävä kartassa värien avulla seuraavasti:
- vihreä, jos ilmoitettujen covid-19-tapausten 14 vuorokauden kumulatiivinen määrä on alle 25 ja positiivisten testitulosten osuus kaikista covid-19-tartunnan havaitsemiseksi tehdyistä testeistä on alle 4 prosenttia;
  - oranssi, jos ilmoitettujen covid-19-tapausten 14 vuorokauden kumulatiivinen määrä on alle 50, mutta positiivisten testitulosten osuus kaikista covid-19-tartunnan havaitsemiseksi tehdyistä testeistä on vähintään 4 prosenttia, tai jos ilmoitettujen covid-19-tapausten 14 vuorokauden kumulatiivinen määrä on 25–150, mutta positiivisten testitulosten osuus kaikista covid-19-tartunnan havaitsemiseksi tehdyistä testeistä on alle 4 prosenttia;
  - punainen, jos ilmoitettujen covid-19-tapausten 14 vuorokauden kumulatiivinen määrä on vähintään 50 ja positiivisten testitulosten osuus kaikista covid-19-tartunnan havaitsemiseksi tehdyistä testeistä on vähintään 4 prosenttia tai jos ilmoitettujen covid-19-tapausten 14 vuorokauden kumulatiivinen määrä 100 000:ta henkilöä kohti on enemmän kuin 150;
  - harmaa, jos saatavilla ei ole riittävästi tietoa a–c alakohdassa esitettyjen perusteiden arvioimiseksi tai jos testien määrä on enintään 300 covid-19-tartunnan havaitsemiseksi tehtyä testiä 100 000:ta henkilöä kohti.

Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskuksen olisi myös julkaistava erilliset kartat kustakin kattavaan karttaan vaikuttavasta keskeisestä indikaattorista: ilmoitettujen tautitapausten 14 vuorokauden määrästä alueellisella tasolla sekä testien ja positiivisten testitulosten määrästä kansallisella tasolla edeltävän viikon aikana. Kun tiedot ovat saatavilla alueellisella tasolla, kaikkien karttojen olisi perustuttava näihin tietoihin.

(*) Edellyttäen että EU:n ja Sveitsin valaliiton välillä tehdään sopimus kansanterveyden alan yhteistyöstä, mukaan lukien Sveitsin valaliiton osallistumisesta Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskuksen toimintaan tautien ehkäisyyn ja valvonnan eurooppalaisen keskuksen perustamisesta 21 päivänä huhtikuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 851/2004 (EUVL L 142, 30.4.2004, s. 1) mukaisesti.

11. Euroopan tautienhäily- ja -valvontakeskuksen olisi julkaistava päivitetty kartta ja niiden perustana olevat tiedot viikoittain.

Yhteiset raja-arvot, jos harkitaan kansanterveydellisiin syihin perustuvia vapaan liikkuvuuden rajoituksia

12. Jäsenvaltiot eivät saisi rajoittaa sellaisten henkilöiden vapaata liikkuvuutta, jotka matkustavat toisen jäsenvaltion alueelle tai alueelta, joka on luokiteltu 10 kohdan mukaisesti vihreäksi.
13. Jos harkitaan rajoitusten soveltamista muulla kuin 10 kohdan mukaisesti vihreäksi luokitellulla alueella,
  - a) jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon epidemiologisen tilanteen erot oranssien ja punaisten alueiden välillä ja toimittava oikeasuhteisella tavalla;
  - b) jäsenvaltiot voivat ottaa huomioon lisäperusteita ja -kehityssuuntauksia. Tätä varten Euroopan tautienhäily- ja -valvontakeskus toimittaa viikoittain saatavilla olevat tiedot tartunnan saaneiden määrästä, sairaalahoidossa olevien määrästä, tehohoidossa olevien määrästä ja kuolleisuudesta;
  - c) jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon myös oman alueensa epidemiologinen tilanne, mukaan lukien testauskäytännöt, tehtyjen testien määrä ja positiivisten testitulosten osuus, sekä muut epidemiologiset indikaattorit;
  - d) jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon testausstrategiat ja kiinnitettävä erityistä huomiota tilanteeseen alueilla, joilla tehdään paljon testejä.

Jäsenvaltioiden välinen koordinaatio

14. Jäsenvaltioiden, jotka aikovat oman päätöksentekoprosessinsa perusteella soveltaa rajoituksia sellaisiin henkilöihin, jotka matkustavat muulle kuin 10 kohdan mukaisesti vihreäksi luokitellulle alueelle tai saapuvat siltä, olisi ilmoitettava aikomuksestaan ensin asianomaiselle jäsenvaltiolle ennen rajoitusten voimaantuloa. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä rajatylittävään yhteistyöhön, syrjäisimpiin alueisiin, erillisalueisiin ja maantieteellisesti eristyneisiin alueisiin. Muille jäsenvaltioille ja komissiolle olisi myös ilmoitettava aikomuksesta ennen rajoitusten voimaantuloa. Ilmoitus olisi mahdollisuuksien mukaan annettava 48 tuntia etukäteen.

Jäsenvaltioiden olisi muille jäsenvaltioille ja komissiolle ilmoittamisessa käytettävä vakiintuneita viestintäverkostoja, mukaan lukien poliittisen kriisitoiminnan integroitujen järjestelyjen (IPCR) verkosto. IPCR:n yhteyspisteiden olisi varmistettava, että tiedot toimitetaan viipymättä toimivaltaisille viranomaisille.

15. Jäsenvaltioiden olisi ilmoitettava välittömästi muille jäsenvaltioille ja komissiolle aiemmin käyttöön otettujen rajoitusten purkamisesta tai lieventämisestä, ja purkamisen tai lieventämisen olisi tultava voimaan mahdollisimman pian.

Vapaan liikkuvuuden rajoitukset olisi poistettava, kun alue luokitellaan 10 kohdan mukaisesti jälleen vihreäksi edellyttäen, että rajoitusten käyttöönotosta on kulunut vähintään 14 päivää.

16. Jäsenvaltioiden olisi viimeistään seitsemän päivän kuluttua tämän suosituksen hyväksymisestä poistettava asteittain ennen tämän suosituksen hyväksymistä sovelletut rajoitukset sellaisten alueiden osalta, jotka on luokiteltu vihreiksi 10 kohdan mukaisesti.

Yhteinen kehys mahdollisille toimenpiteille korkean riskin alueilta tulevia matkustajia varten

17. Jäsenvaltiot eivät periaatteessa saisi evätä muista jäsenvaltioista matkustavien henkilöiden maahantuloa.

Jäsenvaltiot, jotka katsovat omien päätöksentekoprosessinsa perusteella tarpeelliseksi ottaa käyttöön vapaan liikkuvuuden rajoituksia, voivat vaatia 10 kohdan mukaisesti muuksi kuin vihreäksi luokitellulta alueelta saapuvilta henkilöiltä joko

- a) karanteenia / omaehtoista karanteenia; ja/tai
- b) covid-19-tartunnan havaitsemiseksi tehtävää testiä saapumisen jälkeen.

Jäsenvaltiot voivat tarjota matkustajille mahdollisuuden korvata b alakohdassa mainittu covid-19-tartunnan havaitsemiseksi tehtävä testi ennen saapumista tehdyllä testillä.

Jäsenvaltioiden olisi tehostettava koordinoitua karanteenin / omaehtoisen karanteenin keston ja testauksen korvaamismahdollisuuksien osalta. Testauksen kehittämiseen olisi kannustettava aina, kun se on mahdollista, ja jäsenvaltioiden päättämien strategioiden mukaisesti.

18. Jäsenvaltioiden olisi vastavuoroisesti tunnustettava sertifioidujen terveydenhuoltoalan elinten toisessa jäsenvaltiossa covid-19-tartunnan havaitsemiseksi tekemien testien tulokset. Jäsenvaltioiden olisi tehostettava yhteistyötä testaukseen liittyvissä eri näkökohdissa, mukaan lukien testaustodistusten todentamisessa, ottaen huomioon epidemiologian asiantuntijoiden tutkimukset ja neuvot sekä parhaat käytännöt.
19. Matkustajilta, joilla on välttämätön tehtävä tai tarve, ei pitäisi edellyttää karanteenia heidän suorittaessaan tätä välttämätöntä tehtävää. Näitä ovat muun muassa seuraavat:
  - a) kriittisiä ammatteja harjoittavat työntekijät ja itsenäiset ammatinharjoittajat, mukaan lukien terveydenhuollon työntekijät, sekä rajatyöntekijät, lähetetyt työntekijät ja kausityöntekijät työntekijöiden vapaan liikkuvuuden harjoittamista covid-19-epidemian aikana koskevien suuntaviivojen mukaisesti ⁽³⁾;
  - b) kuljetusalan työntekijät tai palveluntarjoajat, mukaan lukien sellaisten kuljetusajoneuvojen kuljettajat, jotka kuljettavat alueella käytettäviä tavaroita tai vain kulkevat alueen kautta;
  - c) pakottavien lääketieteellisten syiden vuoksi matkustavat potilaat;
  - d) koululaiset, opiskelijat ja harjoittelijat, jotka matkustavat päivittäin ulkomaille;
  - e) pakottavista työ- tai perhesyistä matkustavat henkilöt;
  - f) diplomaatit, kansainvälisten järjestöjen henkilöstö ja kansainvälisten järjestöjen kutsumat henkilöt, joiden fyysinen läsnäolo on välttämätöntä näiden järjestöjen moitteettoman toiminnan kannalta, sotilashenkilöstö, poliisit, humanitaarisen avun työntekijät ja pelastuspalveluhenkilöstö heidän hoitaessaan tehtäviään;
  - g) kauttakulkumatkustajat;
  - h) merenkulkijat;
  - i) toimittajat heidän hoitaessaan tehtäviään.
20. Jäsenvaltiot voisivat vaatia alueelleen saapuvia henkilöitä täyttämään matkustajalomakkeen tietosuojavaatimusten mukaisesti. Olisi kehitettävä yhteinen eurooppalainen matkustajalomake jäsenvaltioiden mahdollista käyttöä varten. Käsittelyn yksinkertaistamiseksi olisi mahdollisuuksien mukaan käytettävä matkustajalomakkeen digitaalista versiota huolehtien kuitenkin siitä, että kaikilla kansalaisilla on yhtäläiset mahdollisuudet täyttää lomake.
21. Toimenpiteet, joita sovelletaan 10 kohdan mukaisesti punaiseksi, oranssiksi tai harmaaksi luokitellulta alueelta saapuviin henkilöihin, eivät saa olla syrjiviä, vaan niitä olisi sovellettava samalla tavoin myös alueelta saapuviin asianomaisen jäsenvaltion kansalaisiin.
22. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että kaikki kansalaisille ja yrityksille asetetut muodolliset vaatimukset hyödyttävät konkreettisesti pandemian torjumiseksi toteutettavia kansanterveystoimia eivätkä synnytä aiheetonta ja tarpeetonta hallinnollista rasitetta.
23. Jos henkilöllä ilmenee oireita hänen saapuessaan määränpäähensä, testauksessa, diagnosoinnissa, eristämisessä ja kontaktien jäljityksessä olisi noudatettava paikallista käytäntöä eikä maahantuloa saisi evätä. Tiedot saapumisen yhteydessä havaituista tapauksista olisi kontaktien jäljittämiseksi jaettava välittömästi varhaisvaroitus- ja reagointijärjestelmää käyttäen niiden maiden kansanterveysviranomaisille, joissa asianomainen henkilö on oleskellut edeltävien 14 päivän aikana.
24. Rajoituksiin ei saisi sisältyä tiettyihin liikennepalveluihin kohdistuvia kieltoja.

⁽³⁾ EUVL C 102 I, 30.3.2020, s. 12.

Yleisölle tiedottaminen

25. Jäsenvaltioiden olisi mahdollisimman pian ennen uusien toimenpiteiden voimaantuloa annettava asianomaisille sidosryhmille ja suurelle yleisölle selkeitä, ymmärrettäviä ja oikea-aikaisia tietoja vapaan liikkuvuuden rajoituksista, niihin mahdollisesti liittyvistä vaatimuksista (esimerkiksi covid-19-testin negatiivinen tulos tai matkustajalomake) sekä toimenpiteistä, joita sovelletaan riskialueilta tuleviin matkustajiin. Nämä tiedot olisi pääsääntöisesti julkaistava 24 tuntia ennen toimenpiteiden voimaantuloa ottaen huomioon, että epidemiologiset hätätilanteet edellyttävät jonkin verran joustavuutta.

Nämä tiedot olisi asetettava saataville myös Re-open EU -verkkofoorumilla, jolla olisi oltava viittaus karttaan, jonka Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus julkaisee säännöllisesti 10 ja 11 kohdan mukaisesti.

Toimenpiteiden sisältö, maantieteellinen soveltamisala ja henkilöryhmät, joihin niitä sovelletaan, olisi kuvattava selkeästi.

Uudelleentarkastelu

26. Komission olisi tarkasteltava tätä suositusta säännöllisesti uudelleen Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskuksen tuella. Komission olisi raportoitava tarkastelusta säännöllisesti neuvostolle.

Tehty Luxemburgissa 13 päivänä lokakuuta 2020

Neuvoston puolesta
Puhemies
M. ROTH
